

A tantárgy kódja	
A tantárgy megnevezése (magyarul)	Magyar és európai társadalomtörténet
A tantárgy megnevezése (idegen nyelven)	Hungarian and European social history
A tantárgyfelelős intézet neve	Állam- és Társadalomelméleti Intézet
A tantárgyfelelős tanszék neve	Társadalomelméleti Tanszék
Tantárgyfelelős neve	Dr. Egedy Gergely
Oktató(k) neve	Dr. Szabó Máté Csaba

Kreditérték	4 kredit
A tanórák száma (előadás+gyakorlat)	2 ea + 2 gy
Az oktatás nyelve	magyar
Előtanulmányi kötelezettségek	Államtan

Meghirdetési gyakorisága	őszi
Ajánlott félév	3. félév
A tantárgy szakmai tartalma	A kurzus célja, hogy komparatív elemzést nyújtson a hallgatóknak a XX. században lezajlott európai és magyar társadalomtörténeti folyamatokról. A hallgatók megismerkedhetnek a XX. században végbement mikro- és makrostrukturális változásokkal, a demográfiai trendekkel, a jóléti állam és a fogyasztói társadalom kérdéseivel, az egyes társadalmi rétegek jellemzőivel, illetve a társadalmi élet különböző szintereivel, a jellemző magatartásformákkal.
Kompetenciák leírása	A hallgató átlátja a korszak társadalmában lezajlott folyamatokat, az egyes rétegek helyzetét meghatározó tényezőket. A hallgató ismeri a XX. századi társadalmakat meghatározó eseményeket, a politika, a gazdaság, és a kultúra területét jellemző sajátosságokat. A hallgató ismeri a jelenkor társadalmában is jelenlévő konfliktusok, törésvonalak korábbi kialakulásának folyamatát, azokról történelmi távlatban is tud objektív véleményt alkotni.
Tantárgyi tematika heti bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1) Társadalomtörténet: fogalmi bevezetés - elméleti megközelítések 2) Az egyes társadalomtörténeti iskolák bemutatása: a francia-, brit, német- és magyar iskolák 3) Demográfiai viszonyok változásai I. - népességszám, demográfiai átmenet 4) Demográfiai viszonyok változásai II. - házassági szokások a Hajnalvonalon innen és túl 5) Migrációs folyamatok Európában a XX. században - emigráció - bevándorlás - integráció 6) Interetnikus viszonyok és konfliktusok: a hagyományos kisebbségek és bevándorlók helyzete 7) A posztindusztriális korszak városfejlődésének társadalmi jellegzetességei keleten és nyugaton 8) A jóléti állam I. - kialakulása és típusai 9) A jóléti állam II. - válsága és az egyes állami válaszok 10) A fogyasztói társadalom kialakulása és kritikája 11) Társadalmi rétegződés és mobilitás keleten és nyugaton 12) A középosztály fogalmának vitatott kérdései 13) A társadalmi nem tanulmányozása, a nők helyzetében bekövetkezett változások - gender studies

	14) Politikai részvétel - a hatalom és a társadalom viszonya, a vallásosság átalakulása 15) Új irányzatok a társadalomtörténeti kutatásokban: mikrotörténelem, mentalitástörténet, történeti antropológia
Az aláírás megadásának feltételei	Rendszeres részvétel az órákon, szemináriumon kielőadás tartása
Az értékelés módszere, vizsgakövetelmények	kollokvium (ötfokozatú)
A vizsga módja	Szóbeli vizsga
Szakirodalom	Kötelező irodalom: Tomka Béla: Európa társadalomtörénete a 20. században, Osiris, 2009 Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében, Osiris, 2005 Ajánlott irodalom: Bódy Zsombor - Ö. Kovács József (szerk.): Bevezetés a társadalomtörténetbe, Osiris, 2006 Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században, Osiris, 2010 Valuch Tibor: Magyar hétköznapiak - Fejezetek a mindennapi élet történetéből Magyarországon a második világháborútól napjainkig, Napvilág Kiadó, 2013 Valuch Tibor: A jelenkori magyar társadalom, Osiris Kiadó, 2015 Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig. Osiris Kiadó, Budapest, 2001
Az oktató(k) elérhetősége	Állam- és Társadalomelméleti Intézet, Bp., Ménesi út 5., 419 iroda , Szabo.Mate.Csaba@uni-nke.hu